

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2023-437

7.6.2023

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Ujevnt stillas – kneskade – arbeidsulykke – minnelig løsning - etteroppgjør/revisjon - yfl. § 11 første ledd bokstav a og c, avtl. § 36, standardforskriften § 5-1.

Forsikrede skadet kneet, da han tråkket ned på en ujevnhet i et stillas. Foretaket tok forbehold om usikkert ansvarsgrunnlag under ulykkesforsikring og yrkesskadeforsikring, men inngikk en samlet minnelig løsning for begge forsikringer. Forsikrede krevde saken gjenopptatt 15.2.22, ettersom han mente personskaden var forverret og ervervsevnen var blitt vesentlig redusert i tiden etter avtaleinngåelsen 1.7.20. Saken reiste spørsmål om forsikrede hadde sannsynliggjort en arbeidsulykke, og i så tilfelle om de øvrige vilkårene for etteroppgjør var oppfylt. Etter en konkret vurdering uttalte nemnda at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at hendelsen var en arbeidsulykke verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Skadehendelsen skyldtes heller ikke en skadelig arbeidsprosess. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (industrimedarbeider) skadet seg på jobb i juni 2018 (29.6.18 eller 30.6.18).

I henvisning 30.6.18, ble det notert:

Gjestarbeider ... Har med seg kollega som tolker. Forteller at han på arbeid i går når han skulle trø ned fra en terskel på ca 50cm vred venstre kne og fikk umiddelbare smerter. Arbeidet resten av dagne. I løpet av kvelden tilkom hevelse og smerte. [...].

I journalnotat 6.7.18 fremgikk at forsikrede hadde "smerter i kneet etter skade for flere dager siden, da han snublet (falt ned fra en stige?)".

I skademelding til Nav 18.2.19 fremgikk følgende om hendelsen:

Arbeidstaker jobbet på andre etasje av en stillas. Arbeidet foregikk i et telt (5m x 15m). Arbeidet med å metallisere rør som var på forskjellige høyder. Etter at han ble ferdig, gikk han ned. Han trå på feil monterte stillas, kne og venstre bein ble skadet, kunne ikke gå.

I skadeforklaring til Nav dagen etter, 19.2.19, fremgikk bl.a.:

Forklar nøye kor ulykka skjedde, korleis den skjedde og kva skaden din består i

Ulykke skjedde når jeg skulle gå fra høyere etasje til lavere på en stillas. Etter at arbeidet ble ferdig (metallisere rør) gikk jeg ned og trå på en feil montert stillas der var høyde forskjell mellom trappene. Den ene bein gikk til side. Bein (kne) ble skadet. Jeg kunne ikke gå. Jeg fikk hevelse og smerter.

I en annen skadeforklaring til Nav 15.4.19 fremgikk:

... etter en stund, når jeg gikk igjen ned, trodde jeg på en ustabil overflate, jeg kjente en motstand, foten gikk feil plass (svingte gikk til feil side) og jeg fikk sterkt vondt i venstre kne.

I e-post 24.5.19 svarte forsikredes arbeidsgiver på spørsmål fra foretaket:

The accident happened while descending from this platform. [Forsikrede] put his foot on the pipe connecting the scaffolding platforms where the level was down (about 3 cm). It was a normal and correct construction of

the scaffolding. [...]

I skaderapport fra forsikredes arbeidsgiver (foretaket har opplyst at skaderapporten var datert 2.4.19) fremgikk:

[...] The accident happened on 30-06-2018 on the ...project. [Forsikrede] worked from 7:00 on scaffolding in a tent (5m x 15m) for pipe metallization. For work in hard-to-reach places he used a platform with three steps (height about 70 cm). The accident happened around 11:00 am, when the employee descended from the platform (platform with 3 steps) to the standing platform. The employee did not keep sufficient attention and did not look at his feet, he stepped in place of combining the platforms where there was a difference in height (connecting platforms). This is a version confirmed by witnesses of the accident (..., ... and ...). The scaffolding was assembled by the scaffolding project company and had current reception, there were no comments as to the quality of the scaffolding.

Den 2.4.19 skrev forsikredes arbeidsgiver e-post til forsikredes advokat og opplyste at ulykken ikke oppsto da forsikrede gikk "down the stairs to a lower level of scaffolding, but due to a bad step when descending from the work platform onto a fixed scaffolding platform".

I samtalerapport etter samtale med forsikrede 20.5.19 fremgikk følgende:

Han jobbet inne i et telt med metallisering av ledninger/rør. De la metall på disse ledningene. Det var veldig varmt å arbeide der. De fikk vite at de var under tidspress den gangen, og at arbeidet måtte være ferdig i løpet av den uken. [...]. Det gikk rør langs hele teltet. Han jobbet med rør som var i høyde med hodet hans, og han brukte derfor en trapp med tre trinn i som han sto i for å få en bedre arbeidsstilling. Han antar at trappen var ca 50 cm høy. På vei ned fra denne trappen og over på stillaset snublet han i en kant nede på stillaset slik at beinet gikk til siden.

[...]

Forstår jeg deg at skaden skjedde da du gikk fra den 3 trinns trappen og over på stillaset?

Ja, han skulle gå over til en del av stillaset. Det var ganske ujevnt underlag på det stillaset, og han tråkket feil da han traff den ujevnheten. Videre sier han at de hadde på seg en hjelm med beskyttelse foran ansiktet da de holdt på med denne metalliseringen. Beskyttelsen henger fast i hjelmen, og han hadde dette på seg da han tråkket feil. Han ser dårligere når han har dette på seg. Deres vernerutiner sier at de skal egentlig ha på denne hjelmen med dekslet foran helt til de er nede fra stillaset. Han hadde dette på da han tråkket feil, og det var med på å gjøre hans syn dårligere for der han tråkket. Han sammenliknet en slik hjelm med slik du har på ved sandblåsing. (her ble det noe frem og tilbake i forsøk på å avklare hvordan denne hjelmen så ut).

[...]

Hva mener du med ujevnheter i stillaset?

Han sier at han er vant med at stillas kan ha ujevnheter og ulike høyder nå de er satt sammen. Disse rørledningene hang i forskjellige høyder, slik at stillaset måtte variere i høyde opp og ned hele veien. Han måtte passe på at at han hadde god tilgang til rørene.

Var det hull i stillaset?

Han seir at stillaset var i elementer på 2-3 meter lange og 20-30 cm brede. Midt på dette gulvet var det nedsunket, han sier med en skosåles størrelse på nedsenkningen - det var en dyp senkning/ujevnhet. Det var når han tråkket der med ujevnheten at han fikk en vridning og han falt og fikk vondt i kneet. Det var akkurat som foten hang fast i denne ujevnheten. Han sier at en kan sammenligne det med et fortau med steinheller, der de kan ligge noe ujevnt - og det er den ujevnheten som gjorde at han tråkket feil og skadet kneet.

Tråkket du feil, eller hang du fast?

Ujevnheten gjorde at han tråkket feil og dermed skadet kneet sitt.

[...]

Vi har fått en beskrivelse fra din arbeidsgiver, der de i skriver at du i følge vitnene ikke hadde nok oppmerksomhet på hvor du satt foten din og derfor ikke så at det var høydeforskjell mellom det du sto på og stillaset. Er det riktig?

Han sier at det ikke er riktig. Han forsøkte å passe på at det ikke skulle skje noe. Han tviler på at vitnene så selve hendelsen. De så nok ikke han før han satt nede på stillaset.

Arbeidsgiver skriver også at det ikke var rapportert noe galt med stillaset. Er det riktig?

Han tenker at det er fordi den ujevnheten ikke var så synlig. Han antar at den ikke var mer enn på en skosåle tykkelse. Videre sier han at det er nok riktig at de har undersøkt stillaset før de brukte det og at alt var ok. De

fikk "grønt kort", så de har nok sjekket det uten å finne noe galt.

Var det noe galt med stillaset slik du ser det?

Han tenker at det var i orden, det var jo derfor de satt i gang. De tenkte at stillaset var ok.

Ja, men var det ok da når det var den nedsenkningen på midten?

Han sier at han har jobbet en del på stillas, og ofte er det slik at disse bordene/gulvet på stillaset er ujevnt.

[...]

Advokat ... spør om den opphøyningen/trøen han sto på var lealøs/skeiv?

Nei, det var den ikke - den sto støtt.

Advokat ... spør om det er vanlig at du har på deg hjelmen med dekselet foran i det du skal ned fra opphøyningen og stillaset?

Ja, den skal egentlig ikke tas av før han er nede fra stillaset.

Advokat ... spør hvor godt syn han har når han har på den hjelmen med dekselet foran, syn på en skala fra 1-10?

Han sier at i det lyset som var inne i det teltet vil han anta at synet er 3 på en skala til 10.

Forsikrede fikk innvilget AAP 12.9.19 pga. nedsatt arbeidsevne grunnet yrkesskade i perioden 28.6.19 til 22.10.19. I vedtaket fremgikk at forsikredes arbeidsevne ble redusert med 30 prosent eller mer etter 30.6.18.

I medisinsk rapport 18.11.19 fremgår at han har fått en "left ACL injury. Left medial meniscus injury. Recurring left popliteal cyst." Han hadde problemer med halting, å gå opp og ned trapper eller stiger, og det var mulig han trengte ny operasjon, dersom han ikke hadde fremgang etter ytterligere flere måneder med fysioterapi. Han var ikke i stand til å jobbe (verken hel- eller deltid) de nærmeste seks månedene.

I notat fra rådgivende lege i Nav 24.3.20 fremgikk at Nav i vedtak 25.5.19 godkjente "RØKET KORSBÅND VENSTRE KNE, SKADE PÅ MEDIALE MENISK" som yrkesskade. Videre at det var årsakssammenheng til kneproblemene, at funksjonsevnen var nedsatt minst 30 % og med full yrkesskadefordel.

I brev 27.3.20 kom foretaket med forslag til minnelig løsning, til tross for at det vurderte at det var usikkert ansvarsgrunnlag. Rådgivende lege hadde konkludert med 7 % vmi, som kunne gi rett til utbetaling under ulykkesforsikringen, men ikke yrkesskadeforsikringen. Det var ikke sannsynliggjort et inntektstap eller skadebetingede utgifter som ikke var dekket av Nav, og foretaket vurderte at skaden ikke skulle gi varig uførhet. Det tilbød kr 300 000 som fullt og endelig oppgjør, og presiserte at tilbudet ikke innebar en ansvarserkjennelse.

I medisinsk rapport 2.4.20 er det igjen beskrevet smerteplager, tilbakevendende hevelse og cyste, muskelsvinn i venstre lår, haltende gange, problem med å gå i trapp, bære, må ha hjelp i hverdagen, mv. "Ervervsevne er betydelig redusert. Det er uvisst når neste operasjon (fjerning av cyste blir gjennomført på grunn av COVID". Videre fremgikk at hjemlandets retningslinjer anslo skaden til 30 % varig invaliditet. "Erfaringsmessig tilheles ikke ledd fullt ut etter den type skade og den type langvarig behandlingsprosess av skadefølger. Samtidig utelukkes ikke at pasienten vil kunne komme ut i arbeid i den aktuelle stilling".

I e-post 3.4.20 til forsikredes advokat var vitneuttalelser oversatt av en tolk:

E-post kl. 15:25:

Vitne (...) skriver nedenfor:

"Hei, når det gjelder denne ulykken, så var det lenge siden, men jeg skal prøve å beskrive hva som skjedde. [...] Det var da [forsikrede] skulle ned fra en gardintrapp og falt gjennom en sprekk mellom trapp og vridde beinet. [...] dette arbeidet ble gjort under stress fordi en av medarbeidere, formann hele tiden kjeftet på oss. Skaden ville ellers ikke skjedd. [...]"

E-post kl. 15:37:

Det står i dokumentet:

"[...] Ca kl. 11:00 gikk [forsikrede] ned fra plattformen og tråkket uheldig på stillaset. Jeg husker at [forsikrede] fikk vondt i beinet og haltet. Jeg vet at han dro til sykehuset og avsluttet turnus tidligere da han dro hjem."

Nav innvilget AAP 6.4.20. Der fremgår at inntekten på skadetidspunktet var kr 308 000.

Forsikrede takket nei til tilbudet 27.4.20, og anmodet bl.a. foretaket å akseptere skaden som en yrkesskade. Han fremhevet også at det var:

[...] stor usikkerhet knyttet til kneskaden og fremtidig ervervsevne, og at han ved å forlike saken på det foreslåtte nivået vil kunne lide et betydelig inntektstap som han ikke får kompensert. Foretakets tilbud bør eventuelt økes betraktelig.

En minnelig ordning nå bør gjenspeile dette, og en grunnerstatning bør i alle fall ligge på 30 %, i tråd med rådgivende lege fra NAV som mener at klienten pr dags dato har fått redusert ervervsevnen med minimum 30 % som følge av arbeidsuhellet. Hvordan skaden vil utarte seg i fremtiden, får tiden vise.

Klienten er sandblåser og er arbeider i manuelle yrker. Det er klart at en slik kneskade vil påvirke ervervsevnen i stor utstrekning. [...]

[...] problemer med å vaske seg, gå på toalett og kle på seg. Videre opplyses vansker med å bære eller belaste beinet. [...]

Foretaket opprettholdt sitt tilbud om minnelig løsning i e-post 20.5.20, til tross for at det fortsatt mente at det var usikkerhet knyttet til ansvarsgrunnlaget. Videre:

[...] I henhold til telefonsamtale har vi likevel funnet å kunne tilby skjønnsmessig kr 100.000,- som en minnelig løsning. Beløpet er ikke knyttet til en bestemt erstatningspost og det er skattefritt. Dette kommer i tillegg til 300.000,- under den kollektive ulykkesforsikringen. Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at tilbudet fremsettes som forslag til minnelig løsning og kan ikke påberopes ved en eventuell rettslig prosess. Tilbudet innebærer ikke ansvarserkjennelse fra vår side

I e-post fra arbeidsgiver 28.5.20 fremgår at forsikredes kontrakt antakelig ville blitt terminert i november 2018 grunnet mindre behov for stålkonstruksjonsmalere. Arbeidsgiver var hindret fra å utføre oppdrag, grunnet Covid, og mesteparten av de ansatte var permittert. Så det ville ikke vært mulig å re-ansette forsikrede.

Forsikrede stilte seg positiv til en minnelig løsning, men ønsket at tilbudet skulle oppjusteres, jf. brev 29.5.20. Han viste til uttalelse fra rådgivende lege i Nav, samt at han hadde fått opplyst av ortopedene i hjemlandet at kneet aldri ville bli 100 % bra igjen. Foretaket opprettholdt tilbudet i e-post 11.6.20.

Den 30.6.20 ba forsikrede foretaket akseptere følgende:

- Menerstatning etter den kollektive ordning basert på 10 % VMI 37 536 kroner+ renter
- Ordinær yrkesskadeforsikring: Erstatning tilbys som grunnerstatning basert på 10 % redusert ervervsevne = 235 066 kr.
- Advokatutgifter
- Faktisk utlegg til samarbeidspartner i ..., pålydende 600 Euro. [...]

Forsikrede aksepterte et tilbud om minnelig løsning 1.7.20. Fra e-post fra forsikrede til foretaket samme dag siteres:

Viser til telefonsamtale nå nettopp.

Min klient aksepterer 300 000 NOK etter kollektiv + 100 000 NOK etter ordinær yrkesskade.

I tillegg kommer advokatutgifter samt faktisk utgift til samarbeidspartner.

I notat 16.8.21 står det at han fikk en "contusion of the left elbow as a result of fall from the standing position, left knee pain and a feeling of instability of the left knee". I notat 15.9.21 fremgår at "[...] X-ray picture shows broken top of the coronoid process of the left ulna."

I oversatt medisinsk dokument datert 14.1.22 står det:

Information provided by the patient: lumbar, sacral and cervical pain resulting from overload of muscle attachments [...]

Examination: no neurological deficits

Additional examinations: X-ray picture shows numerous enthesopathic changes in the pelvic bones

[...] Diagnosis: M70.0 Chronic crepitant synovitis of hand and wrist [...]

I medical report 9.2.22 er det gjentatt plager med kneet, operasjon for hemoroider (som skal ha kommet grunnet intensiv rehabilitering), mistanke om brokk, nedre ryggplager, mv. Det er også beskrevet smerter i hofteregionen og at ultralyd skal ha påvist "degenerative changes in the right hip glenoid labrum and femoroacetabular impingement".

[...] The knee injury he suffered and the long waiting time for the surgery combined with the unsatisfactory final result of the operations led to femoral muscle atrophy which made the knee joint unstable and inefficient.

However, there are no reasons why the patient should not attend training courses to acquire new professional qualifications.

However, it is important to bear in mind that performing work with an unstable knee joint and limited elbow mobility can lead to situations that are dangerous to the health of the patient and his colleagues. Back pain and recurrence of haemorrhoids limit the patient's ability to intensify the rehabilitation process.

Taking all these factors into account, it can be concluded that the current state of patient's health does not promise improvement.

Den 15.2.22 krevde forsikrede saken gjenopptatt under henvisning til at forsikrede mente at "både personskaden og ervervsevnen" hadde blitt vesentlig redusert i tiden etter 1.7.20.

Foretaket svarte 8.3.22 at det ikke var grunnlag for gjenopptak, da saken ble løst ved et minnelig oppgjør til tross for at foretaket var usikre på om forsikrede hadde vært utsatt for en yrkesskade.

Forsikrede forklarte nærmere om hendelsen (oversatt på "Google Translate"):

[...] Min nåværende tilstand tillater meg ikke å starte i arbeid. Jeg har fått innvilget siste år av AAP frem til 21.09.2022. Jeg sliter med daglige knesmerter, har vanskeligheter med å bevege meg og i hverdagslige aktiviteter. I løpet av denne 3-års perioden ble helsen min betydelig dårligere til tross for mye innsats fra min side. Private ortopediske besøk. Rehabilitering, massasje, laser, opphold på sanatorium. Det resulterte i et fullstendig tap av inntektsevne og en følelse av utilstrekkelighet, hjelpeløshet forårsaket av hjelp fra tredjeparter, mangel på idrettslisens eller lidenskap har en negativ innvirkning på helsen min og prognosen for manglende restitusjon.

Forsikrede fremla ny medisinsk dokumentasjon, bilder og video av skadestedet. Bildet viser en mindre ujevnheter i en av platene som utgjør gulvet på stillaset. Videre fremgikk at forsikrede har fått diagnosen ICD10: K29 Gastritis and duodenitis. I medisinsk rapport 9.8.22 ble det gjentatt at kneskaden medfører vanskeligheter med å gå opp og ned trapper og stiger, plager ved langvarig gåing, bæring, mv. Det så ikke ut til å være noen sjanse for bedring, men det var mulig å returnere til deltidsjobb, evt. omskolering.

Foretaket avsto kravet igjen 7.10.22, da det verken forelå en arbeidsulykke/ulykke, standardforskriften § 5-1 ikke kom til anvendelse, og at det uansett ikke var sannsynliggjort en vesentlig forverring.

I Medical report 23.1.23 ble tidligere opplysninger om plagene, og funksjonsnedsettelsen gjentatt. Det fremgår også at han slet med psykiske plager som følge av de fysiske.

Forsikrede har i det vesentlige anført at vilkårene for etteroppgjør/gjenopptak i standardforskriften § 5-1 og vilkårene pkt. 8-7 er oppfylt. Vmi er nå vesentlig større enn det som ble lagt til grunn på oppgjørstidspunktet, og med stor grad av sannsynlighet vil han bli påført et inntektstap som er betydelig større enn det som ble lagt til grunn på oppgjørstidspunktet, ettersom skadeutviklingen og ervervsevnen har gått i negativ retning siden da.

Når det gjelder spørsmålet om arbeidsulykke, har forsikrede anført at han har sannsynliggjort at han har blitt utsatt for en yrkesskade, jf. også Navs godkjenning. Hva gjelder forståelsen av hvordan uttrykket "arbeidsulykke" skal forstås er det vist til notat på rettsdata, Rt-2005-1757 og NOU 1988:6 s. 36. Forsikrede trakk på en ujevnheter i stillaset som igjen førte til skaden. Et stillas skal ikke være ujevnt på denne måten, og denne feilen/ujevnheten førte til at han snublet og skadet seg. I denne saken vil det å snuble i et feil montert ujevnt stillas være en ytre påkjønning, som er utenfor rammen av en ordinær arbeidsprestasjon. Videre skjedde snublingen uventet og uforutsett. Han hadde på seg hjelm med beskyttelse foran ansiktet da han skadet seg. Han så dårligere når han hadde på seg dette utstyret da han trakk feil. I tillegg har arbeidsforholdene fremstått som vanskelige. I Rt-2006-1642 ble en profesjonell fotballspiller skadet ved en kraftig takling bakfra. Andre eksempler på ulykke vil være tilfeller der arbeidstakeren treffes av en gjenstand som faller ned, en eksplosjon, eller der grunnen svikter under bena på arbeidstakeren. I vår sak er gulvet ujevnt, som kan sammenlignes med at grunnen svikter under bena på arbeidstakeren. Han mener også at episoden må anses som et avvik fra det normale i arbeidet. Avviket bestod i at arbeid ble gjennomført på et såpass ujevnt underlag at det må ses på som et uvanlig arbeidsforhold.

Subsidiært anføres det at forholdet omfattes av yrkesskedeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav c ved at skaden oppstod som følge av arbeidsprosesser.

Videre må forsikrede tilkjennes sakens omkostninger.

Foretaket har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har vært utsatt for en hendelse som foretaket er ansvarlige for. Foretaket legger til grunn at skaden skjedde som følge av ujevnheter i stillaset. Ujevnheten er ikke å anse som en plutselig eller uventet ytre hending i vilkårets forstand. Arbeidsgiver, og forsikrede, bekrefter at det ikke var noe galt med stillaset. Foretaket har vist til samtalerapport, internskademelding og e-post fra arbeidsgiver til forsikredes advokat 2.4.19. Det fremgår av skademeldingen at forsikrede hadde jobbet fra kl. 07 og var kjent med stillaset. Bildene av stillaset viser også en tydelig og beskjeden ujevnheter på et av stillasene. Bildene understøtter at det var tale om noen små ujevnheter som ikke kan ha fremstått som upåregnelig for forsikrede. Ut fra de tidsnære opplysningene, som må ilegges mest vekt, fremstår det som mest sannsynlig at han skulle trække ned fra en tretrinnsrapp og over på et stillas, og at han fikk en vridning i kneet idet han trakk ned på stillaset som hadde en ujevnheter. Det er ikke en arbeidsulykke.

Foretaket kan heller ikke se at hendelsen omfattes av yfl. § 11 første ledd bokstav c da denne kun er ment som en sikkerhetsventil.

Det er ikke grunnlag for etteroppgjør/revisjon etter standardforskriften § 5-1 eller avtaleloven § 36. For at det skal foreligge grunnlag for etteroppgjør etter standardforskriften § 5-1 må det være utmålt erstatning etter forskriftens kapitler 2, 3 eller 4. Foretaket har bestridt at det foreligger ansvarsgrunnlag, og det er ikke utbetalt erstatning etter forskriftens bestemmelser. Saken ble løst med minnelig oppgjør, til tross for at foretaket mente at de ikke var ansvarlige for hendelsen. Det er uansett ikke fremlagt dokumentasjon som underbygger en vesentlig negativ endring i invaliditet eller uførhet. Det medfører også at det ikke er grunnlag for revisjon av den foreliggende avtalen mellom partene jf. avtaleloven § 36. Avtalen fremstår heller ikke klart urimelig. Han var bistått av advokat ved avtaleinngåelsen og må forutsettes å ha vurdert fordelene

ved å inngå enn minnelig løsning opp mot ulempene ved å si ifra seg muligheten til høyere erstatning.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om hendelsen 29/30.6.18 faller inn under yfl. § 11 første ledd bokstav a eller c. Saken reiser evt. også spørsmål om de øvrige vilkårene for etteroppgjør/revisjon av avtalen er oppfylt.

Innledningsvis bemerkes at foretaket, i likhet med nemnda, ikke er bundet av Navs vurderinger av om det foreligger en arbeidsulykke, jf. 2019-297 og 2019-007. Det er videre kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt, jf. Rt- 1999-1473.

Nemnda ser først på om hendelsen i juni 2018 kan anses som en "skade eller sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade)", jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988–1989) s. 89. I § 13-3 annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker: det markerte ulykkesbegrep (en plutselig eller uventet ytre hending) og det avdempede ulykkesbegrep (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medførte en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Nemnda vurderer først om hendelsen omfattes av det markerte ulykkesbegrepet. Høyesterett har behandlet arbeidsulykkebegrepet i flere avgjørelser. Det er lagt til grunn i praksis at skade oppstått under utførelse av ordinært arbeid normalt ikke anses som en arbeidsulykke, jf. Rt-2006-1642. Av Rt-2009-1485 fremgår at uttrykket "en plutselig og uventet ytre hending" må tolkes slik at hendelsen har vært ulykkesartet. Også i Rt-2009-1619 avsnitt 53 har retten uttalt at det må kreves et ulykkesmoment for at det skal foreligge en arbeidsulykke omfattet av det markerte ulykkesbegrep. Det vil si at noe i den ytre situasjonen må ha utviklet seg på en uventet måte, og det uventede må ha ført til skaden. Videre følger det av rettspraksis at kravet til ulykkeshendelse til en viss grad må relativiseres, da hva som anses som plutselig og uventet vil måtte bedømmes ut ifra hvilken sammenheng hendelsen finner sted, jf. Rt-2006-1642 avsnitt 36.

Basert på de tidsnære dokumentene fremstår det som uklart om skaden skyldes at forsikrede tråkket feil eller snublet grunnet en ujevnhet i stillaset. Det er senere fremlagt ytterligere dokumentasjon som viser en mindre ujevnhet i en av platene som utgjør gulvet på stillaset. Nemnda kan ikke se at dette får avgjørende betydning i vurderingen av om det foreligger en arbeidsulykke. Slik saken er opplyst for nemnda er det ikke sannsynliggjort at stillaset var feilmontert, jf. skademelding fra arbeidsgiver 2.4.19 og samtalerapport 20.5.19. Nemnda kan heller ikke se at det er noe i den ytre situasjonen som har utviklet seg på en uventet måte. Det at stillaset hadde noen ujevnheter fremstår ikke som upåregnelig, og forsikrede har opplyst at han var vant med at stilas kunne ha ujevnheter og ulike høyder, samt at det ofte var slik at bordene/gulvet på stillaset var ujevne. Slik saken er opplyst for nemnda, foreligger det ikke dokumentasjon som sannsynliggjør at en plutselig ytre hending medførte skaden, og det markerte ulykkesbegrepet kommer derfor ikke til anvendelse.

Nemnda ser deretter på spørsmålet om skadehendelsen omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet. Anvendelse av det avdempede ulykkesbegrepet forutsetter som et utgangspunkt at det må ha skjedd "et avvik fra det normale i vedkommende arbeid. Avviket kan bestå i at arbeidstakeren har utført arbeid som ligger utenfor rammen for arbeidet, eller i at ordinært arbeide har blitt gjennomført på en uvanlig måte, men avviket må uansett ha medført en usedvanlig påkjenning eller belastning", jf. Rt-2009-1626 avsnitt 29. Det følger av dommens

avsnitt 33 at når arbeidstakeren pga. en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er blitt utsatt for en "ekstraordinær belastning eller påkjenning" stilles det ikke tilleggskrav om ytre hending. Det sentrale spørsmålet er om oppgaven er en del av vedkommendes normale arbeidsoppgaver, jf. dommens avsnitt 35.

Slik saken er opplyst for nemnda, finnes ingen opplysninger om at forsikrede utførte arbeidsoppgaver utenfor rammene for sitt arbeid eller at hans ordinære arbeid ble utført på en ekstraordinær måte. Det er heller ikke opplysninger om at det skjedde noe uvanlig eller uforutsett under arbeidet. Det avdempede ulykkesbegrepet får derfor ikke anvendelse.

Hendelsen i juni 2018 anses dermed ikke som en "skade eller sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade)", jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Nemnda ser deretter på spørsmålet om forholdet omfattes av yrkesskadeforsikringsloven § 11 første ledd bokstav c fordi skaden er å anse som "annen skade ... som skyldes påvirkning fra skadelige ... arbeidsprosesser".

Høyesterett har lagt til grunn at bestemmelsen i bokstav c ikke har noe vidt anvendelsesområde, men er en sikkerhetsventil for tilfeller som ligger nær opp til det som dekkes etter bokstav a eller b, se Rt-2011-368 avsnitt 45. Det fremgår av avsnitt 46 i dommen at "arbeidsprosesser" kan omfatte rent "manuelle arbeidsoppgaver", og at det kan foreligge en "arbeidsprosess" selv om arbeidstakeren har en viss valgmulighet med hensyn til utførelsen. Det understrekes samtidig at uttrykket "skadelige" innebærer en begrensning.

Slik saken er opplyst for nemnda, anser nemnda at forsikrede ble skadet under utøvelse av hans ordinære arbeid uten at det skjedde noe uvanlig. Det vises i den forbindelse til at forsikrede har opplyst at han var vant med at stillaset hadde ujevnheter og at det ofte var slik.

Arbeidssituasjonen kan ikke ses å ha vært risikofylt.

Forsikredes skade er etter dette ikke å anse som "annen skade ... som skyldes påvirkning fra skadelige ... arbeidsprosesser", jf. yfl. § 11 første ledd bokstav c.

For nemnda er det derfor ikke nødvendig å ta stilling til om de øvrige vilkårene for etteroppgjør/revisjon er oppfylt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).